

Ton très beau poème traduit en serbe.
Te traduire est un plaisir, une belle escrime littéraire.
Boris

[Boris Lazic](#)

МАРК ДЕЛУЗ

VALLETTA FICTION

Мислиш, то је море
Мислиш, то је вода
Но то су само речи
Што се надимају ко вали од песка
Кроз пусту пустош путеног

Мислиш, то је острво
Мислиш, пристаниште
Верујеш оном што видиш
Но само свој поглед видиш
И одјек гласа свога чујеш

Мислиш, ето камена
Мислиш, ето града
Но то само је декор
За будућу позорницу од
Сећања

Тад зарони мишља у поему мора
Но сам пакао те дочека
И ти се напи са извора срама
Где тоне Европа ко кост без гроба
Другог до понорног ћутања Хомера

Мислиш, то је море
Мислиш, то је вода
Но то су само крици утопљени
Под буром од страха
Који губи наду у обалу, било коју

Малта, септембра 2014.

Valletta fiction

Tu crois que c'est la mer
Tu crois que c'est de l'eau
Mais ne sont que des mots
Qui enflent comme vagues de sable
Dans le dur désert du désir

Tu crois que c'est une ile
Tu crois que c'est un port
Tu crois ce que tu regardes
Mais tu ne vois que ton regard
Et n'entends que l'écho de ta propre voix

Tu crois que c'est la pierre
Tu crois que c'est la ville
Mais ce n'est qu'un décor
Pour un théâtre de souvenirs
Désert

Alors tu as plongé crois-tu *dans le poème de la mer*
Mais c'est *l'Enfer* qui t'a reçu
Et tu as bu à la source de la honte
Dans le silence abyssal d'Homère
Où l'Europe a coulé comme un os sans sépulture

Tu crois que c'est la mer
Tu crois que c'est de l'eau
Mais ce ne sont que des cris engloutis
Sous la houle de terreur
Qui désespère d'un quelconque rivage

Malte, septembre 2014
Marc Delouze

LE CHANT DES TERRES – PEV ZEMLJE (ZEMLJA GOVORI)

La terre parle
La terre est le roman des gestes
Raconte le corps premier
Sorti de la fournaise
De la terre

*Au matin nait la coquille d'un œil nouveau
Aussi fragile qu'une silhouette*

*

La terre parle
Elle dit la main maîtresse des mots

*Au matin nait la femme toute vêtue de ville
Et son sourire de belle ignorante*

*

La terre parle
Elle dit la caresse des doigts
La pression de la paume

*Au matin nait le cheval nerveux
Et sa crinière couleur d'orage*

*

La terre parle
Elle dit l'étranglement des coudes
Les griffures des ongles

*Au matin naissent des Matisse
D'une étrange matière tissée*

*

La terre parle
Elle dit l'arrachement des lèvres de la glaise

*Au matin naissent des enfants-terre
Prisonniers du grès des baisers*

*

Zemlja govori
Zemlja je roman pokreta
Pripoveda prvo telo
Izašlo iz pećnice
Zemlje

*Jutrom se rađa ljuštura novog pogleda
Krhka kao silueta*

Zemlja govori
Ona kazuje ruku gospodaricu reči

*Jutrom se rađa žena sva obučena u grad
I njen osmeh lepe neznalice*

Zemlja govori
Ona kazuje milovanje prstiju
Pritisak dlana

*Jutrom se rađa snažni konj
I njegova griva boje oluje*

Zemlja govori
Ona kazuje naprezanje laktova
Grebanje noktiju

*Jutrom se rađaju Matisi
Od čudnog materijala istkani*

Zemlja govori
Ona kazuje otkidanje usana sa gline

*Jutrom se rađaju deca-zemlje
Zarobljenici zemljanih poljubaca*

La terre parle
Elle dit la terre où cuit la terre
Comme en l'homme l'homme se fait

*Au matin nait un théâtre d'étonnement
Aux regards de poissons échoués dans la poussière*

*

La terre parle
Elle dit l'œil du four qui guette le guetteur inquiet
L'haleine de la nuit qui exhale ses étincelles

*Au matin nait la fable des fruits
Pour la dent dure du temps qui ne s'épluche pas*

*

La terre parle
Elle dit les murmures du vin qui piste le crépuscule
Les frôlements des corps les troubles des regards

*Au matin naissent d'antiques rêves
Au fond de nos excavations*

*

La terre parle
Elle dit le labeur et la peur
Avant la grande fatigue de la joie

*Au matin renaissent les corps
Nus
Mêlés comme la glaise et l'eau
Dans l'œuf du ciel*

*

La terre parle
Elle est la trace qui demeure dans le monde
De ce qui disparaîtra de nous
Avec nos yeux

*Au matin renaît la main
Pleine de terre*

Marc Delouze
février 2013

Zemlja govori
Ona kazuje zemlju u kojoj se peče zemlja
Kao što se u čoveku čovek pravi

*Jutrom se rađa pozorište čuda
sa pogledima riba popadalih u prašinu*

Zemlja govori
Ona kazuje oko pećnice koje vreba brižnog stražara
Dah noći koji izdiše svoje varnice

*Jutrom se rađa bajka plodova
Za tvrdi zub vremena koji se ne kruni*

Zemlja govori
Ona kazuje žamore vina koje ide tragom sumraka
Ovlašne dodire tela uznemirenost pogleda

*Jutrom se rađaju antički snovi
U dnu naših iskopina*

Zemlja govori
Ona kazuje naporan rad i strah
Pre velikog umora od radosti

*Jutrom se ponovo rađaju tela
Gola
Izmešana kao glina i voda
U nebeskom jajetu*

Zemlja govori
Ona je trag koji ostaje u svetu
Onoga što će od nas nestati
Sa našim očima

*Jutrom se ponovo rađa ruka
Puna zemlje*

Mark Deluz

Zvuci Beograda (bez bombi)

Na ulazu u grad sa obe strane puta koji ide od aerodroma dve zgrade razrušene po sredini snažnim udarcem sekire svedoče o ne tako davnom slučajnom susretu cigli i nosila na stolu za istorijsko seciranje

(Kakav zvuk prave bombe ?)

u hramu Svetog Save sav taj kamen za obradu, biću kamenorezac, taj divni zanat kojim bih u nekom drugom životu mogao da se bavim u snu, u tom širokom prostoru tišine sa obličjem krsta čulo bi se samo zveckanje čekića o dleto koje probija kamen poljupcem zelenog šiljatog vrha umetnik i umešan

(kako zamisliti ovde buku bombi ?)

u maloj susednoj crkvi istog imena prekićenoj zlatom kao neka stara ruska kneginja čuje se samo cvrčanje tankih sveća niz koje se slivaju suze od meda do njihovog podnožja kupajući se u vodi crnoj kao vode pakla

(buka bombi je sasvim daleko odavde)

u parku svuda oko crkve apsurdno i preglasno zavijanje mašina koje vazduhom odbacuju travu sa asfaltiranih aleja prema travnjacima a koju će vetar ponovo naneti, tvrdoglavi šaljivdžija, tamo gde mu je volja

(da li se to čuje buka bombi ?)

na obodu parka struganje talasa po oblucima struganje mešalica za beton sporih i teških koje se pokreću da obnove ružnu zgradu čiji je beton izgrickao neumoljivi zub vremena meša se sa jakim odlivom šuta koji jedno dugačko crevo od narandžaste plastike obilazeći fasadu prazni u kolica za utovar u velikom oblaku prašine

(šta li se to dogodilo sa bukom bombi ?)

ovlašni dodiri prstiju vetra u tajnama lakih tunika koje devojke nose sa držanjem bezbrižnih princezica sklisko i nesvesno prelazeći iz senke u svetlost u svojim pripijenim i lepršavim suknjama ili u jednostavnim crnim helankama tako uskim tako uskim

(može li se ovde zamisliti buka bombi ?)

u tišini avenije iznenada kašljucanje motora pola tuceta kamiona tamnozeleno boje svaki vukući kratke protivavionske topove koji se kotrljaju poput velikih bezazlenih igračaka na svoja dva mala točka sa slabo naduvenim gumama, praćeni vojnim ambulantnim kolima, dvama policijskim vozilima koja zatvaraju tu procesiju čiji se poslednji naleti kašlja gase iza zavese od drveća jedne puste bašte

(može li se savladati buka bombi ?)

ti pocepani komadići svile koji lepršavo lete između klupa drveća i žbunja kalemegdanskog parka to su mrvice poverljivih dugih razgovora umakle prisnosti dveju drugarica sasvim mladih koje sede na jednoj klupi, ili pak onoj dveju drugarica sasvim starih koje laganim korakom napreduju putem kojim se korenje širi kao vene pod zemljom

(nema buke bombi ni na nebu ni na zemlji)

cvrkutanje nevidljive i udaljene dece u raskoraku sa cvrkutom isto tako nevidljivih ptica, a sve to ističe škripanje dečjih kolica koja prelaze osunčanu površinu ispred klupe gde završavam roman Bohumila Hrabala

(da li se ikad ovde začula buka bombi ?)

opet u maloj crkvi Svetog Save plač bebe čiju glavu uranja u svetu vodicu sveštenik plećat kao ragbista brzo je ugušen grajom zvonā od koje bruji čitavo nebo nalik staklenoj ploči koju neki gorostas pokušava da smrvi udarcima pesnice okićene ogromnim prstenjem

(da li se to opet čuje buka bombi ?)

tokom poslednjeg obroka u restoranu Mala fabrika ukusa, kao odgovor na zahvalnicu pesnika Dejana Matića pričam o tim zvucima koje jedan po jedan ljušti tekst koji upravo pišem i o lajtmotivu buke bombi koju zamišljam, pisac Aleksandar Mandić me pronalazi i odvodi me van sale i u tišini puste bašte u samom srcu noći objašnjava mi šta je buka bombi, prvo najstrašnija tišina, zatim oštro škripanje u ušima slično onome koje se čuje duž kablova kada se voz približava, onda taj pritisak u grudima taj snažan udarac pesnice koji dolazi iznutra, jer svaka bomba pada unutar nas, najzad, najzad tek mnogobrojni zvuci krici odronjavanja sirene vatrogasci ambulanta kola plač i eksplozija prasnula iz sveg nagomilanog užasa

po izlasku iz grada sa obe strane puta koji me vodi na aerodrom okrećem se i gledam kroz zadnje staklo dve razrušene zgrade reklo bi se dva stražara koji odjavljuju potop, čujem samo buku motora.

Beograd-Pariz 6-13. maj 2015.

(Trad. **Višnja Baletić**)